

REPUBLIKA SLOVENIJA
STATISTIČNI URAD

SURS

Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana

STATISTIČNO RAZISKOVANJE STRUKTURA PLAČ ZA LETO 2022

**METODOLOŠKA NAVODILA
ZA IZPOLNJEVANJE
VPRAŠALNIKA ZAP-RSP**

Splošna navodila za izpolnjevanje vprašalnika ZAP-RSP

1. *Poročevalske enote* so v vzorec izbrani poslovni subjekti javnega in zasebnega sektorja, ki so registrirani za opravljanje dejavnosti v Republiki Sloveniji (pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki in druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane dejavnosti, določene s predpisom ali z aktom o ustanovitvi določene dejavnosti). *Enote v sestavi* so deli poročevalskih enot, kot so podružnice, poslovne enote, predstavništva, združne enote, režijski obrati in drugi deli poročevalskih enot, ki se po Zakonu o Poslovnem registru Slovenije registrirajo pri registrskem organu, in tisti deli poročevalskih enot, glede katerih obstaja javni interes, da se pridobijo statistični podatki o njih, in ki opravljajo različno ali isto dejavnost kot poročevalska enota, na istem ali drugem naslovu.
2. Med *zaposlene osebe* se za potrebe tega statističnega raziskovanja štejejo zaposlene osebe v delovnem razmerju, ki so prejele plačo, to so osebe, ki so s pravno osebo, samostojnim podjetnikom ali fizično osebo, registrirano za opravljanje dejavnosti, sklenile pogodbe o zaposlitvi in prejemajo plačo, in sicer ne glede na to, ali so v delovnem razmerju za določen ali nedoločen čas, s polnim delovnim časom ali z delovnim časom, krajšim od polnega. Za potrebe tega raziskovanja se med zaposlene osebe ne štejejo osebe, vključene v programe javnih del, in osebe na začasnem delu v tujini (detaširane zaposlene osebe). Med zaposlene osebe se prav tako ne štejejo osebe, ki delajo po pogodbah o delu, podjemnih pogodbah ali avtorskih pogodbah.
3. Poročevalska enota, ki je izbrana v vzorec, sporoča podatke o strukturi plač na vprašalniku ZAP-RSP (v nadaljnjem besedilu: vprašalnik), ki je priloga k temu navodilu. Poročevalska enota je dolžna vnesti v vprašalnik podatke o vseh zaposlenih osebah (**po posamezni zaposleni osebi**), ki so za leto 2022 prejele plačo ali nadomestilo plače v breme poročevalske enote (delodajalca), upoštevajoč definicijo zaposlene osebe, kot je opredeljena.

Poročevalske enote, ki imajo enote v sestavi, za katere je SURS v skladu s predpisi, ki urejajo državno statistiko, določil obveznost poročanja, lahko vnašajo zahtevane podatke v vprašalnik na dva načina, in sicer lahko upoštevajo:

- a) vse osebe, zaposlene v poslovnem subjektu, ali
- b) vse osebe, zaposlene znotraj enot v sestavi, izbranih v vzorec. Seznam vseh enot v sestavi, s posebej označenimi enotami v sestavi, izbranimi v vzorec, je sestavni del spletne aplikacije za predlaganje podatkov o izplačanih plačah v elektronski obliki, ki je dostopna na spletnem portalu AJPES.

4. **Podatki**, po katerih vas sprašujemo, **se izpolnjujejo za oktober 2022** (kot reprezentativni mesec) **in za leto 2022**. Prosimo, bodite pozorni, kateri sklop vprašalnika izpolnjujete.
5. Zneski se vpisujejo **v evrih, brez centov. Vsi zneski se prikazujejo v bruto znesku**. To pomeni, da so vključeni prispevki in akontacija davka na dohodek (akontacija dohodnine), ki jih plača zaposlena oseba (ali jih v njenem imenu neposredno plača delodajalec).

6. Če podatki, o katerih vas sprašujemo, niso na voljo, se vpiše najnatančnejša mogoča ocena.
7. **Vpisuje se samo podatke o dejanskih izplačilih in ne obračunanih**, torej se **ne upošteva izplačil, ki niso bila izvršena**. Prav tako se **ne upošteva refundiranih sredstev**.
8. **Vprašanja** pod zaporedno številko **4, 5, 6, 8, 9, 11, 12 in 14** zahtevajo, da iz podatka o skupnem znesku ali številu izločite del zneska ali števila in ta podatek **vpišete posebej**.
9. Pri podatkih o letni plači se – če je zaposlena oseba prejela plačo vseh 12 mesecev – kot prva upošteva plača za januar 2022, izplačana praviloma v februarju 2022, in kot zadnja plača za december 2022, izplačana praviloma v januarju 2023.
10. Status poročanja se nanaša na referenčno obdobje (tj. opazovano leto 2022) in ne na trenutno stanje.
11. Vir podatkov so kadrovske in računovodske evidence poslovnega subjekta.
12. Poročevalska **enota sporoča podatke AJPES v elektronski obliki**, in sicer z neposrednim vnosom podatkov **prek spletnega portala AJPES: <https://www.ajpes.si>**. Zakoniti zastopnik poslovnega subjekta lahko za sporočanje podatkov pooblasti fizično osebo (npr. pri poslovnem subjektu zaposleno osebo) oziroma tudi drug poslovni subjekt (npr. računovodski servis), skladno s sistemom e-Pooblastil AJPES. Dodatne informacije o načinu in pridobitvi pooblastil so vam na voljo na [spletni strani AJPES](#).
13. **Rok, v katerem mora poročevalska enota podatke o strukturi plač za leto 2022 sporočiti AJPES, je od 11. 5. 2023 do 9. 6. 2023.**

Kontaktne osebe

Za vsa dodatna **metodološka vprašanja** smo vam na voljo po telefonu št. **(01) 234 08 10** ali po elektronski pošti porocanje.surs@gov.si.

Za **tehnična vprašanja** (pojasnila glede pooblastil za posredovanje podatkov ter druga pojasnila v zvezi z zbiranjem podatkov) se lahko obrnete na uslužbenca [pristojne izpostave AJPES](#).

Navodila za izpolnjevanje posameznih vprašanj iz vprašalnika ZAP-RSP

Vprašalnik je razdeljen na tri dele; v prvem delu (**sklop A**) se vpisujejo splošni podatki o zaposleni osebi, v drugi del (**sklop B**) se vpisujejo podatki za oktober 2022 in v tretji del (**sklop C**) podatki za leto 2022.

1. Splošni podatki o zaposleni osebi:

V polje **AOP 001** se vpiše 13-mestni EMŠO zaposlene osebe.

V polje **AOP 002** se vpiše datum, na katerega je zaposlena oseba začela delati v poslovnem subjektu, in sicer na način DDMMLLLL (če je na primer začela delati 8. junija 2001, se vpiše: 08062001). Datum, na katerega je ta oseba morda začela delati na novem delovnem mestu znotraj poslovnega subjekta, se ne vpisuje, tudi če je prehajala iz ene enote v sestavi v drugo.

2. Podatki za oktober 2022:

V polje **AOP 003** se vpiše znesek izplačane bruto plače za oktober 2022, tudi če je bila dejansko izplačana zunaj plačilnega obdobja (npr. plača za oktober 2022 je bila zaradi različnih razlogov izplačana januarja 2023), znesek izplačila za nadurno delo, znesek izplačanih dodatkov v breme delodajalca (za delovno dobo, deljeni delovni čas, izmensko delo, nočno delo, delo ob nedeljah, praznikih in dela prostih dnevih, za dežurstva, za pripravljenost na domu zaradi izpostavljenosti nevarnostim in neprijetnostim delovnega okolja), znesek gibljivega in stimulatívnega dela plače, če se izplačujeta redno v vsakem plačilnem obdobju, tudi če so zneski vsak mesec drugačni (npr. stimulacije, če se izplačujejo vsak mesec), znesek nadomestila plače za primer plačane odsotnosti (dopust, prazniki in dela prosti dnevi, bolniške odsotnosti do 20 dni (bolezen, poškodba izven dela) oziroma do 30 dni (poklicna bolezen, poškodba pri delu)), znesek, izplačan za čas prekinitve dela zaradi elementarnih nezgod, izpada energije, okvare strojev in naprav, pomanjkanja surovin, stavk in drugih primerov, določenih z zakonom, s kolektivno pogodbo ali internim aktom poslovnega subjekta. Ne vpisuje se znesek izplačil plač ali nadomestil plač, ki se ne nanašajo na oktober 2022 (na primer zaostala izplačila ali izplačila za vnaprej), znesek gibljivih in stimulatívni delov plače, ki se ne izplačujejo redno vsak mesec, tudi če so bili slučajno izplačani s plačo za oktober 2022 (npr. trinajsta plača), znesek refundacij, znesek izplačil v naravi, znesek dodatkov za delovna oblačila in orodja, znesek regresa za letni dopust, znesek izplačanih povračil ali izplačil stroškov za prevoz na delo in z dela, znesek izplačanih stroškov za prehrano med delom, dnevnic in plačanih premij za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

V polje **AOP 004** se vpiše znesek, izplačan za nadurno delo, ki se nanaša na nadure, opravljene v oktobru 2022 in plačane s plačo za oktober 2022. Vpiše se celotni znesek nadurnega izplačila (osnova z dodatkom za nadure), in ne samo znesek dodatka. Izplačila za nadurno delo se morajo ujemati s številom plačanih nadur, vpisanem v polje **AOP 008**.

Znesek, vpisan v tem polju, mora biti vsebovan tudi v znesku, vpisanem v polju *AOP 003*.

V polje **AOP 005** se vpiše znesek izplačanih dodatkov v breme delodajalca za delo v posebnih pogojih dela: za deljeni delovni čas, izmensko delo, nočno delo, delo ob nedeljah, praznikih in dela prostih dnevih, če se to delo ne obravnava kot nadurno delo, za dežurstva, za pripravljenost na domu zaradi izpostavljenosti nevarnostim in neprijetnostim delovnega okolja.

Znesek, vpisan v tem polju, mora biti vsebovan tudi v znesku, vpisanem v polju *AOP 003*.

V polje **AOP 006** se vpiše znesek izplačanega nadomestila plače v breme delodajalca za odsotnost, ki ni bila plačana 100-odstotno. To je znesek nadomestila plače, izplačanega po znižani stopnji, v primeru odsotnosti, ki gre v breme delodajalca; na primer: nadomestilo plače, izplačano po znižani stopnji, za bolniško odsotnost do 20 dni v primeru bolezni ali poškodbe izven dela.

Ne vpisujejo se izplačila za odsotnost, ki ne gre v breme delodajalca (refundacije).

Znesek, vpisan v tem polju, mora biti vsebovan tudi v znesku, vpisanem v polju *AOP 003*.

V polje **AOP 007** se vpiše število plačanih ur v breme delodajalca – število opravljenih ur (v polnem delovnem času ali delovnem času, krajšem ali daljšem od polnega delovnega časa) in število neopravljenih, a plačanih ur (dopust, prazniki in dela prosti dnevi, bolniške odsotnosti do 20 dni (bolezen, poškodba izven dela) oziroma do 30 dni (poklicna bolezen, poškodba pri delu) in druge plačane, a neopravljene ure), in sicer v oktobru 2022. Ne vpisujejo se refundirane ure (ure porodniške odsotnosti, bolniške odsotnosti nad 20 dni (bolezen, poškodba izven dela) oziroma nad 30 dni (poklicna bolezen, poškodba pri delu), ure nege in druge refundirane ure).

V polje **AOP 008** se vpiše število plačanih nadur, ki so bile v oktobru 2022 opravljene preko običajnega ali dogovorjenega delovnega časa.

Število ur, vpisano v tem polju, mora biti vsebovano tudi v številu ur, vpisanem v polju *AOP 007*.

V polje **AOP 009** se vpiše število plačanih ur v breme delodajalca za odsotnost, ki ni bila plačana 100-odstotno, to je za odsotnost, izplačano po znižani stopnji, ki gre v breme delodajalca; na primer plačane ure po znižani stopnji za bolniško odsotnost do 20 dni (bolezen, poškodba izven dela).

Ne vpisujejo se ure za odsotnost, ki ne gredo v breme delodajalca (ure, ki so refundirane).

Število ur, vpisano v tem polju, mora biti vsebovano tudi v številu ur, vpisanem v polju *AOP 007*.

3. Podatki za leto 2022:

V polje **AOP 010** se vpiše znesek izplačanih bruto plač zaposlene osebe za leto 2022 (znesek osnovnih bruto plač, znesek plačil za nadure, znesek dodatkov za delovno dobo, znesek dodatkov za izmensko delo, delo v deljenem delovnem času, dežurstva, pripravljenost na domu, za nočno delo, nadurno delo, delo ob nedeljah, praznikih in

dela prostih dnevih, znesek dodatkov zaradi izpostavljenosti nevarnostim in neprijetnostim delovnega okolja, znesek dodatkov za stalnost in za delo s strankami), znesek gibljivih in stimulativnih delov plače (izplačil na podlagi osebne delovne uspešnosti in uspešnosti poslovanja, na podlagi periodičnega obračuna in zaključnega računa, izplačil trinajste plače, božičnice ali kakor koli drugače poimenovane plače, ki je opredeljena v kolektivni pogodbi ali internem aktu poslovnega subjekta), znesek nadomestil plač v breme delodajalca za čas letnega dopusta, državnih praznikov in dela prostih dni, bolniške odsotnosti do 20 dni (bolezen, poškodba izven dela) oziroma do 30 dni (poklicna bolezen, poškodba pri delu)¹, za čas napotitev na izobraževanje, napotitev na prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo, za čas prekinitve dela zaradi elementarnih nezgod, izpada energije, okvare strojev in naprav, pomanjkanja surovin, stavk in drugih primerov, določenih z zakonom, s kolektivno pogodbo ali internim aktom poslovnega subjekta.

V to polje se ne vpiše znesek refundacij (za bolniške odsotnosti nad 20 dni oziroma nad 30 dni¹, dodatkov za nego...), znesek odpravnin, znesek regresa (se vpiše v polje AOP 015), znesek izplačil v naravi (se vpiše v polje AOP 017), znesek izplačanih povračil stroškov za prehrano med delom (se vpiše v polje AOP 018), znesek izplačanih povračil ali plačil stroškov za prevoz na delo in z dela (se vpiše v polje AOP 019), dnevnice itd.

V polje **AOP 011** se vpiše znesek vseh izplačanih gibljivih in stimulativnih delov plače, ki se ne izplačujejo redno v vsakem plačilnem obdobju (npr. izplačil na podlagi osebne delovne uspešnosti in uspešnosti poslovanja, na podlagi periodičnega obračuna in zaključnega računa, trinajste plače, božičnice ali kakor koli drugače poimenovane plače, ki je opredeljena v kolektivni pogodbi ali internem aktu poslovnega subjekta). Znesek, vpisan v tem polju, mora biti vsebovan tudi v znesku, vpisanem v polju **AOP 010**.

V polje **AOP 012** se vpiše znesek izplačanih nadomestil plač v breme delodajalca za odsotnosti, ki niso bile plačane 100-odstotno. To je znesek nadomestil plač, izplačanih po nižani stopnji, v primeru odsotnosti, ki gre v breme delodajalca; na primer: nadomestil plač, izplačanih po nižani stopnji za bolniško odsotnost do 20 dni¹. Ne vpisujejo se izplačila za odsotnosti, ki niso v breme delodajalca (refundacije). Znesek, vpisan v tem polju, mora biti vsebovan tudi v znesku, vpisanem v polju **AOP 010**.

V polje **AOP 013** se vpiše število plačanih ur – število opravljenih ur (v polnem delovnem času ali delovnem času, krajšem ali daljšem od polnega delovnega časa) in število neopravljenih, a plačanih ur (dopust, prazniki in dela prosti dnevi, bolniške odsotnosti do 30 dni in druge plačane neopravljene ure), in sicer v letu 2022. Ne vpisujejo se refundirane ure (ure porodniške odsotnosti, bolniške odsotnosti nad 20 dni oziroma nad 30 dni¹, ure nege in druge refundirane ure).

¹ Če je razlog zadržanosti bolezen, poškodba izven dela ali poškodba po tretji osebi izven dela, nadomestilo bremeni delodajalca ali samostojnega zavezanca prvih 20 delovnih dni, od vključno 21. delovnega dne dalje pa gre nadomestilo v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja, in sicer za obdobje zadržanosti od dela od vključno 1. 3. 2022.

Če je razlog zadržanosti poškodba pri delu ali poklicna bolezen, nadomestilo bremeni delodajalca ali samostojnega zavezanca prvih 30 delovnih dni, od vključno 31. delovnega dne dalje pa gre v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja.

V polje **AOP 014** se vpiše število plačanih nadur, ki so bile v letu 2022 opravljene preko običajnega ali dogovorjenega delovnega časa.

Število ur, vpisano v tem polju, mora biti vsebovano tudi v številu ur, vpisanem v polju **AOP 013**.

V polje **AOP 015** se vpiše bruto znesek izplačanega regresa za letni dopust za leto 2022. Znesek ni vsebovan v zneskih, vpisanih v poljih **AOP 010**, **AOP 011** in **AOP 012**.

V polje **AOP 016** se vpiše število dni rednega letnega dopusta, ki so pripadale zaposleni osebi za leto 2022.

Ne vpisuje se števila porabljenih dni dopusta, števila dni dopusta iz preteklega leta ali števila dni morebitnega izrednega dopusta.

V polje **AOP 017** se vpiše znesek denarno ovrednotenih izplačil v naravi, ki jih je prejela zaposlena oseba (npr. plačila v obliki izdelkov ali storitev, izplačila v obliki blagovnih bonov, uporaba službenega vozila za privatne namene, parkirnina, uporaba prenosnih telefonov, nastanitev, zagotovitev posojila brez obresti ali z obrestno mero, ki je nižja od tržne, popust pri prodaji blaga in storitev, pravica zaposlene osebe do nakupa oz. pridobitve delnic po znižani vrednosti ali pravico do pridobitve drugega premoženja, pravica zaposlene osebe do nakupa delnic, zavarovalne premije in podobna plačila).

V polje **AOP 018** se vpiše znesek izplačanih povračil stroškov za prehrano med delom.

V polje **AOP 019** se vpiše znesek izplačanih povračil stroškov za prevoz na delo in z dela.